

Ahmad Zahid melakar hala tuju, Mohamad perincian medan

Oleh Prof Madya Dr Mohd Noor Yazid - September 12, 2026 @ 9:00am

Presiden UMNO, Datuk Seri Dr Ahmad Zahid Hamidi (dua,kiri) dan Timbalan Presiden UMNO, Datuk Seri Mohamad Hasan (kanan).

PERHIMPUNAN Agung UMNO (PAU) 2026 memperlihatkan sesuatu yang agak penting kepada proses pemulihan parti itu apabila buat kali pertamanya selepas beberapa tahun bergelut dengan persoalan kelangsungan politik, hala tuju UMNO menuju Pilihan Raya Umum Ke-16 (PRU16) kelihatan jauh lebih jelas.

Kejelasan ini tidak lahir daripada satu ucapan sahaja, tetapi daripada gabungan dua ucapan utama, iaitu Ucapan Dasar Presiden UMNO, Datuk Seri Dr Ahmad Zahid Hamidi dan ucapan perasmian serentak sayap oleh Timbalan Presiden UMNO, Datuk Seri Mohamad Hasan.

Kedua-dua ucapan ini tidak wajar dibaca sebagai bersaing antara satu sama lain. Sebaliknya, ia saling melengkapi. Ahmad Zahid sebagai Presiden, membentangkan kerangka besar mengenai ke mana UMNO mahu pergi, manakala Mohamad pula menghuraikan realiti politik yang perlu ditempuhi untuk sampai ke destinasi berkenaan dengan tajam.

Ahmad Zahid yang juga Timbalan Perdana Menteri membina ucapannya sekitar tema Melakar Masa Depan Bangsa dengan mengakui medan politik sudah berubah. Kesetiaan pengundi tidak lagi boleh dianggap kekal, politik Melayu tidak lagi berpusat pada satu wadah dan pendekatan sama tidak boleh digunakan pada semua negeri atau kawasan.

Beliau secara terang menyifatkan PRU16 sebagai detik penentuan untuk UMNO mendapatkan semula mandat menerajui kepemimpinan negara. Daripada pengamatan itu, lahir dua tawaran terpenting Ahmad Zahid: tafahum siyasi dan Agenda Malaysia Biru.

Tafahum siyasi memberikan bentuk kepada pendekatan kerjasama politik UMNO. Ia bukan penggabungan parti tetapi persefahaman bagi mengelakkan pertembungan merugikan, berasaskan persamaan demi masalah umum, penghormatan terhadap perbezaan serta toleransi dan keanjalan. Pada masa sama, Ahmad Zahid menegaskan identiti UMNO dan Barisan Nasional (BN) tidak boleh dicairkan.

Agenda Malaysia Biru pula menyediakan kerangka pentadbiran sekiranya UMNO-BN kembali menerajui Putrajaya. Lapan iktiharnya - Negara Pencipta, Berkemahiran, Pemilik, Sejahtera, Berdaya Tahan, Peduli, Beramanah dan Berdaulat memberikan kandungan kepada aspirasi politik berkenaan.

Lebih penting, beberapa sasaran khusus diperkenalkan, termasuk 80 peratus tenaga kerja berkemahiran tinggi, 60 peratus rakyat dewasa memiliki aset yang menjana nilai dan sekurang-kurangnya 70 peratus kemandirian dalam keperluan strategik negara.

Namun, jika dibandingkan dari segi ketajaman hujah dan impak politik, pada pandangan saya ucapan Mohamad yang juga Menteri Luar sebenarnya lebih 'powerful'. Ini bukan bermaksud ia lebih penting daripada ucapan Presiden. Kedudukan kedua-duanya berbeza.

Ahmad Zahid memikul tanggungjawab seorang Presiden untuk menyediakan payung besar, membina semangat, menyatukan parti dan mengemukakan visi nasional. Justeru, unsur retorik dalam ucapan beliau bukan kelemahan sepenuhnya. Dalam politik, retorik diperlukan untuk menggerakkan emosi, membina keyakinan dan menyatukan anggota di sekeliling suatu tujuan.

Namun, Mohamad menggunakan ruang Timbalan Presiden secara berbeza. Ucapannya lebih diagnostik, terus terang dan strategik. Beliau mengakui UMNO berada dalam 'survival mode' sejak 2018 dan menegaskan parti itu tidak boleh menggantungkan hayatnya kepada Pakatan Harapan (PH), Perikatan Nasional (PN), PAS mahupun DAP.

UMNO, menurut beliau, mesti membina kekuatan sendiri kerana pergantungan kepada parti lain mungkin memberikan keuntungan jangka pendek tetapi merugikan parti dalam jangka panjang.

Di sinilah ucapan Mohamad menjadi pelengkap amat berguna kepada tafahum siyasi digagaskan Ahmad Zahid. Jika Ahmad Zahid berkata UMNO boleh membina persefahaman, Mohamad mengingatkan persefahaman tidak boleh menjadi pergantungan.

Jika Ahmad Zahid membuka ruang kerjasama, Mohamad menetapkan kerjasama itu mesti ikhlas, strategik, tidak bermusim, berteraskan Rumah Bangsa dan bersifat luwes. Malah, beliau menegaskan UMNO tidak memerlukan perikatan politik baharu dan akan kekal bersama BN.

Mohamad juga lebih tajam dalam membaca pengundi. Beliau mengingatkan tiada kesetiaan mutlak dalam tingkah laku pengundi dan generasi muda menjadi 'wild card electorate' yang memberi perhatian kepada kos sara hidup, inflasi, pekerjaan bergaji munasabah, perumahan, pendidikan dan kualiti kehidupan.

Ini sebenarnya memberikan dimensi elektoral kepada Agenda Malaysia Biru Ahmad Zahid. Dasar besar akhirnya mesti diterjemahkan kepada persoalan mudah ditanya pengundi, iaitu apa manfaatnya kepada kehidupan mereka?

Pada masa sama, terdapat satu lagi keseimbangan penting dikemukakan Mohamad. Walaupun menegaskan kepentingan politik Melayu-Islam, beliau mengingatkan bahawa UMNO tidak boleh menimbulkan ketakutan dalam kalangan bukan Melayu, Sabah dan Sarawak.

UMNO, tegasnya, ialah parti sentris dan moderat, manakala politik Melayu perlu diurus secara matang tanpa menafikan hak kaum lain. Gagasan ini sangat selari dengan Ahmad Zahid yang mahu orang Melayu kuat tanpa kaum lain hidup dalam ketakutan dan mahu Islam dimartabatkan tanpa agama lain merasa terancam.

Ahmad Zahid sebagai Presiden menetapkan kompas, manakala Mohamad sebagai Timbalan Presiden membantu membaca peta dan keadaan medan. Presiden mengemukakan visi, falsafah kerjasama serta tawaran pemerintahan, manakala Timbalan Presiden memberikan amaran, diagnosis pengundi dan disiplin strategi yang diperlukan untuk merealisasikan.

Apa yang paling penting, kedua-dua ucapan ini apabila dibaca bersama-sama memberikan satu mesej semakin terang, iaitu UMNO tidak lagi sekadar bercakap mengenai bagaimana untuk terus hidup selepas 2018, tetapi mula bercakap tentang bagaimana untuk menang semula dan bagaimana hendak memerintah selepas menang.

Ahmad Zahid sendiri meletakkan PRU16 sebagai detik mendapatkan semula mandat menerajui kepemimpinan, sementara Mohamad menutup ucapannya dengan seruan supaya gelombang biru daripada kemenangan negeri dibawa terus ke PRU16.

Inilah barangkali perkembangan paling signifikan daripada PAU 2026. Selepas bertahun-tahun UMNO mencari formula untuk bertahan, Ahmad Zahid dan Mohamad kini mula memberikan formula untuk mara.

Ahmad Zahid melakar destinasinya, Mohamad memperincikan medannya, dan melalui kedua-duanya jalan UMNO menuju PRU-16 akhirnya kelihatan jauh lebih jelas.

Penulis ialah Felo Majlis Profesor Negara (MPN) dan Felo Penyelidik Kanan, Kluster Hubungan Antarabangsa dan Politik Borneo, Institut Kajian Orang Asal Borneo (Boriis), Universiti Malaysia Sabah (UMS)